EKONOMİ BÜLTENİ 65

11 Mart 2011

MERKEZ'İN İÇ TÜKETİMİ FRENLEMEYE YÖNELİK ADIMLARI, İHRACATIN ÖNEMİNİ ARTIRDI

TÜİK'in son açıkladığı rakamlara göre Ocak ayında sanayi üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre %18.9 artış, bir önceki aya göre ise %13.2'lik gerileme göstermiştir. Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar göz önüne alındığında ise sanayi üretimindeki artış %17.2 düzeyindedir. Bununla birlikte endeks düzeyinin 136.2'den 118.2'ye gerilediği görülmektedir. Dolayısıyla sanayi üretiminde bir önceki yıla göre olumlu bir trend izlense de bir önceki aya göre ivme kaybı yaşanmıştır. Merkez Bankası'nın iç tüketimin hızını kesmek için aldığı önlemler nedeniyle geçtiğimiz yılın büyüme motoru olan iç tüketimin zayıflayacak olması, sanayiciyi ihracata yönlendirecektir.

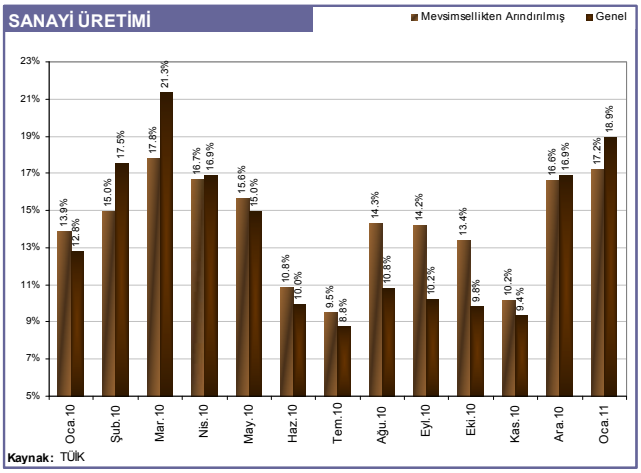

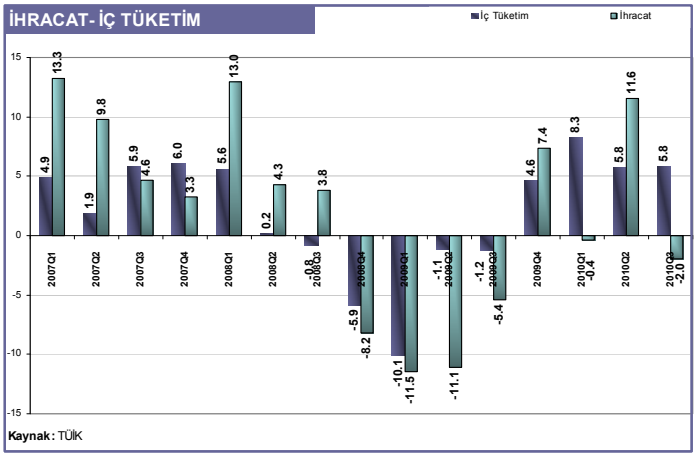

Merkez iç tüketime dur dedi, ihracatın önemi arttı...

2011 yılında bankalar üzerinden kredi hacmini baskı altına alan Merkez'in yanı sıra ekonomi yönetiminin tüm unsurlarıyla büyümeyi kontrol altına almaya çalıştığı görülmektedir. Cari açık probleminin risk oluşturabileceğini bu nedenle Ekim ayından beri bu konuda önlem aldıklarını belirten Başbakan Yardımcısı Babacan'ın bunu her konuşmasına ayrıca vurgulaması konuya verilen önemi ve kararlılığı göstermektedir. Dolayısıyla ek tedbirlerle de olsa tüketimin geçen yıla oranla kısıtlanacağı görülmektedir. Bu noktada sanayici için üretim artışını sürekli kılmanın yolu ihracattan geçmektedir. Dövizde meydana gelen artış göz önünde bulundurulduğunda, sanayici için ihracatın önemli bir fırsat olduğu görülmektedir.

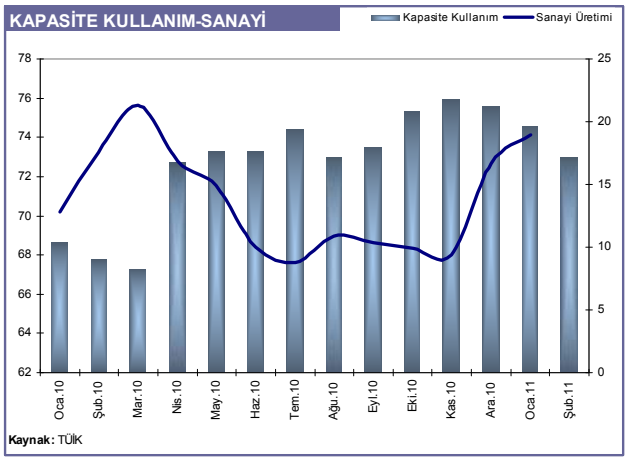

Kapasite kullanımdaki düşüş trendi sanayi üretiminde de hissedilecektir…

Ekonomide bu yıl ivme kaybının yaşanabileceğine yönelik sinyaller kapasite kullanım rakamlarından da alınabilmektedir. Açıklanma dönemi itibariyle sanayi üretimi rakamının 1 ay önünde giden kapasite kullanım oranının Kasım ayından beri düşüş trendine olması ve son olarak %73 seviyesine gerilemesi, bu durumu teyid etmektedir. Kapasite kullanımındaki düşüş sanayi üretiminde de hissedilecektir. Dolayısıyla

sanayinin mevcut durumunu koruması için global ölçekte düşünmeye odaklanması gerekmektedir.

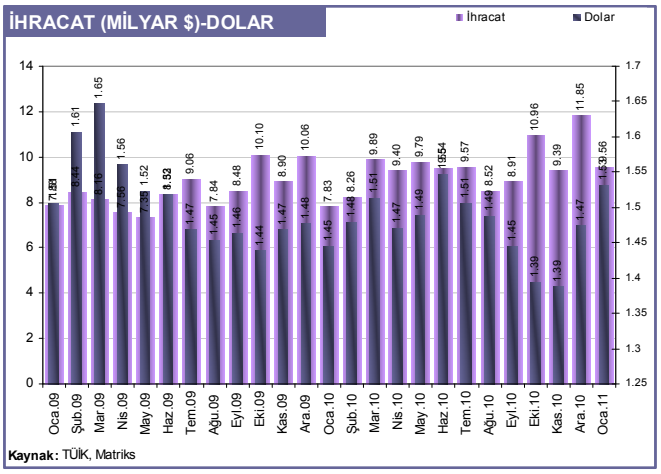

İhracat kesiminden uzun bir süreden gelen kurun yukarı yöneltilmesi talebi cari açık rakamlarının yarattığı endişe nedeniyle Merkez Bankası'nca yerine getirilmiştir. Dolar kuru Merkez Bankası'nın aldığı önlemler sonrasında yukarı yönelmiştir. Bu artışın ihracata yansıması şimdilik hissedilmemektedir. Ancak kurun yüksek düzeyini koruması durumunda ihracatta artış meydana gelmesi beklenmelidir.

Bu noktada sanayicinin bölge çeşitliliğini artırması yine önem arzetmektedir. Sorunlu bölgelerin tespit edilerek ihracat hacminin ağırlığı bu noktalardan başka bölgelere kaydırılmalıdır. Son aylarda isyan haberleri ile gündeme gelen Kuzey Afrika ülkeleri incelendiğinde Türkiye'nin adı geçen ülkeler ile ticaret hacminin düşük olduğu görülmektedir

.

İHRACAT (BIN)				
	2010	Eki.10	Kas.10	Ara.10
Fas	**624 319**	55 488	50 981	57 707
Cezayir	**1 506 819**	119 947	108 809	137 582
Tunus	**714 418**	60 156	59 764	78 006
Libya	**1 935 307**	137 438	149 959	202 538
Mısır	**2 261 286**	160 493	148 055	211 502

İTHALAT (BIN)				
	2010	Eki.10	Kas.10	Ara.10
Fas	**396 798**	33 729	33 543	29 114
Cezayir	**2 274 924**	214 695	213 129	201 589
Tunus	**280 406**	39 613	32 013	16 513
Libya	**425 652**	12 859	32 480	16 277
Mısır	**926 280**	89 010	87 406	74 038

Dolayısıyla bu bölgelerdeki sorunların dış ticaret hacmine olumsuz etkisi sınırlı olacaktır. Buna göre 2010 yılı verilerini dikkate alarak, bölgesel olarak ihracat hacmine bakıldığında Avrupa'nın ağırlığının %55,53 olduğunu görüyoruz. Bu bölgeyi Asya ve Amerika izlemektedir. Mevcut durumda Avrupa'daki borç krizi düşünüldüğünde 2011 yılı için bu bölgenin ağırlığının yüksek olması bir risk olarak görünmektedir. Dolayısıyla ihracatta Asya ve Kuzey Afrika'nın dışında kalan bölgelerin ağırlığının hızla artırılması gerekmektedir. Dünyanın 2. büyük ekonomisi haline gelen Çin'in yakında tüketimiyle ön plana çıkacağı düşünüldüğünde bu bölgeye yönelik ihracata ayrıca önem verilmelidir.

İHRACAT (2010)		
	Miktar (Milyar $)	Pay %
Avrupa Birliği	**72.21**	39.11%
Diğer Avrupa (A.B Hariç)	**30.31**	16.41%
Kuzey Afrika	**4.30**	2.33%
Diğer Afrika	**2.11**	1.14%
Kuzey Amerika	**13.23**	7.17%
Orta Amerika ve Karayipler	**0.62**	0.34%
Güney Amerika	**2.94**	1.59%
Yakın ve Orta Doğu	**16.09**	8.72%
Diğer Asya	**41.41**	22.43%
Avustralya ve Yeni Zelanda	**0.49**	0.27%
Diğer Ülke ve Bölgeler	**0.89**	0.48%

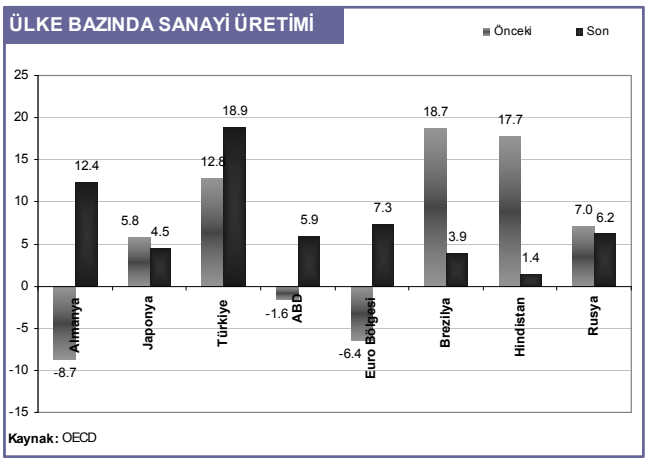

Türkiye ilgi çekmeye devam edecek. .

Kontrolsüz büyümenin dengelenmesi için alınan önlemlere karşın, Türkiye'nin diğer ülkelere oranla olumlu performans göstermeye devam etmesi beklenmelidir. Dolayısıyla yabancıların Türkiye ilgisinin sürdüğü görülebilecektir. Son dönemde sıcak paranın uzun vadeye yönlendirmesiyle çıkış yaşayan portföy yatırımlarının da özellikle seçim sonrasında geri dönmesi beklenmelidir. Ancak önemli olan doğrudan yatırımlar olduğu için özellikle not artırımının uzun vadeli yabancı yatırımları için önemli olduğunu düşünüyoruz. Yine 2011 yılında

ülkelerin sanayi üretimleri bazında ayrışmaya devam etmesi beklenmelidir.

İstikrarlı büyüme için AR-GE'ye verilen önem artırılmalı . . .

Yüksek büyümenin cari açık sorunu meydana getirmesinin temel nedeni, üretim için gerekli girdilerin ithal edilmesinden kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla kur ve iç tüketim üzerinde baskı oluşturularak cari açık sorununun dengelenmesi, büyümenin hız kaybedilmesi gibi bir alternatif maliyeti, Türkiye'nin karşısına getirmektedir. Cari açık sorununun kalıcı bir şekilde giderilmesi için girdilerin önemli bir bölümünün Türkiye'de üretilmesi gerekmektedir. Mevcut durumda bunun yolu AR-GE yatırımlarının daha fazla teşvik edilmesinden geçmektedir. **OKFRAM olarak, sanayicinin mevcut denge değişikliğini dikkate alarak ihracata odaklı büyümeye yönelmesini ve pazar çeşitliliğini artırmasının önemi vurgulamaktayız. Yine ekonomi yönetiminin cari açık için kısa vadeli çözümlerin yanında uzun vadeli olarak ve kalıcı toparlanma için AR-GE yatırımlarını desteklemesi gerektiğini düşünmekteyiz.**